

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Διατάξεις για το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των κλάδων προμήθειας και διανομής στην αγορά του φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, το οποίο χαρακτηρίστηκε ως κατεπείγον από την Κυβέρνηση (άρθρο 76 παρ. 4 του Συντάγματος), όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τις Διαρκείς Επιτροπές Παραγωγής και Εμπορίου και Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αποτελείται από πέντε (5) Μέρη και εξήντα τρία (63) άρθρα.

Με τις διατάξεις του Πρώτου Μέρους (άρθρα 1-26) θεσπίζεται νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης.

Σκοπός του παρόντος είναι «η ανάπτυξη ενός νέου καθεστώτος στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) συμβατού, πέραν των άλλων, με τις «Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» [Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2014/C 200/01), καθώς και η επίτευξη των εθνικών ενεργειακών στόχων, συμφώνως προς τον ν. 3468/2006, όπως τροποποιήθηκε από τον ν.

3851/2006 με τον οποίο εναρμονίστηκε η νομοθεσία της χώρας μας με τις ρυθμίσεις της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ, ως προς τη συμμετοχή της ενέργειας η οποία παράγεται από ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας στη χώρα μας μέχρι το έτος 2020.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται η σταδιακή ενσωμάτωση και συμμετοχή των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με τον βέλτιστο τρόπο σε επίπεδο κόστους-οφέλους για την κοινωνία (άρθρο 1 του νομοσχεδίου). Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 1), στόχος της θέσπισης του νέου καθεστώτος είναι η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων, οι οποίες θα αξιοποιούν το εγχώριο δυναμικό για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., και η παρακολούθηση του σταθμισμένου κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτές, ώστε να αποφεύγονται μη απαραίτητες ενισχύσεις στη λειτουργία τους.

Το θεσπιζόμενο καθεστώς στήριξης βασίζεται στην ανάπτυξη ενός νέου μηχανισμού λειτουργίας των ως άνω μονάδων, ο οποίος προβλέπει προσαύξηση (premium) επιπλέον της τιμής, όπως αυτή διαμορφώνεται στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η εν λόγω προσαύξηση θα χορηγείται για τον χρόνο ισχύος της στήριξης κάθε μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη των εσόδων από τη συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Εν προκειμένω, «υιοθετείται η μορφή της διαφορικής προσαύξησης σε επίπεδο κατηγορίας σταθμών (sliding premium) και όχι της σταθερής προσαύξησης (fixed premium), ώστε να υπάρχει από-συσχέτιση από μελλοντικές διαφοροποιήσεις στην εξέλιξη της τιμής που θα καθορίζεται στη χονδρεμπορική αγορά, ώστε κάθε φορά να υπάρχει έλεγχος και προκαθορισμένο μέγεθος του συνολικού εσόδου που λαμβάνουν οι συγκεκριμένοι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» (Αιτιολογική Έκθεση σελ. 2).

Συγκεκριμένως, με τις διατάξεις του Άρθρου 1 καθορίζονται ο σκοπός και το πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νομοσχεδίου. Με τις διατάξεις του Άρθρου 2 καθορίζεται η έννοια όρων οι οποίοι χρησιμοποιούνται στο κείμενο του νομοσχεδίου. Με τις διατάξεις του Άρθρου 3 θεσπίζεται νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και ρυθμίζονται σχετικά θέματα. Με τις διατάξεις του Άρθρου 4, μεταξύ άλλων, καθορίζονται οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) επί τη βάσει των οποίων υπολογίζεται, μηνιαίως, η Λειτουργική Ενίσχυση, με τη μορφή της Διαφορικής Προσαύξησης ή της Σταθερής Τιμής αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίες υπολογίζονται ανά κατηγορία και ανά τεχνολογία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Με τις διατάξεις του Άρθρου 5 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διαδικασία συμμετοχής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι κάτοχοι των οποίων έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.).

Με τις διατάξεις του Άρθρου 6 προσδιορίζεται η μεθοδολογία Υπολογισμού της Ειδικής Τιμής Αγοράς (Ε.Τ.Α.) για τις επιμέρους τεχνολογίες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

Με τις διατάξεις του Άρθρου 7 καθορίζεται το πλαίσιο διενέργειας ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Μεταξύ άλλων, από 1ης Ιανουαρίου 2017, τίθεται σε ισχύ καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι θα επιλεγούν μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την εγκατάσταση νέων μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, και ρυθμίζονται σχετικά ζητήματα. Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι θα επιλεγούν, εντάσσονται στο καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.) ή Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.), συμφώνως προς τα οριζόμενα στις προτεινόμενες διατάξεις.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις του Άρθρου 8 καθορίζεται η διαδικασία ένταξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι τίθενται σε λειτουργία στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), και ρυθμίζονται σχετικά θέματα. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι, μέχρι την ολοκλήρωση των απαραίτητων υποδομών και την πλήρη λειτουργία των ημερήσιων αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), όλοι οι ως άνω σταθμοί οι οποίοι τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2016, εντάσσονται στο καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης επί τη βάσει Σταθερής Τιμής, και οι κάτοχοί τους συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) με τον Διαχειριστή του Εθνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.).

Με τις διατάξεις των Άρθρων 9 και 10 ορίζεται ότι, από 1ης Ιανουαρίου 2016, για την ένταξη σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, καθώς και στο δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), απαιτείται σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύ-

ξης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (Σ.Ε.Δ.Π.) ή Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (Σ.Ε.Σ.Τ.), μεταξύ του κατόχου του σταθμού και του Λειτουργού της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Λ.ΑΓ.Η.Ε. Α.Ε.) ή του Διαχειριστή του Εθνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.), κατά περίπτωση. Επίσης, με τις διατάξεις του Άρθρου 10 προβλέπεται ότι, με την ολοκλήρωση των απαραίτητων υποδομών και τη θέση σε πλήρη λειτουργία των ημερήσιων αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), για την ένταξη σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών απαιτείται σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης Μ.Δ.Ν της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (Σ.Ε.Δ.Π.-Μ.Δ.Ν.) μεταξύ του κατόχου του σταθμού και της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστή των ηλεκτρικών συστημάτων των Μ.Δ.Ν. Περαιτέρω, καθορίζεται η διάρκεια των ως άνω συμβάσεων και παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη ρύθμιση των οριζόμενων θεμάτων, με απόφασή του, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε.

Με τις διατάξεις του Άρθρου 12 συνιστάται Επιτροπή Παρακολούθησης του Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητές της.

Περαιτέρω, μεταξύ άλλων, τροποποιούνται διατάξεις του ν. 3468/2006 «Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις», ρίζεται η έννοια των όρων «Ενεργειακός Συμψηφισμός» και «Εικονικός Ενεργειακός Συμψηφισμός», και καταργείται η δυνατότητα παράτασης, πέραν της συμφωνημένης διάρκειας, της Σύμβασης Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και από ηλιοθερμικούς σταθμούς. Επίσης, οι αυτοπαραγωγοί του άρθρου 14Α του υπό τροποποίηση ν. 3468/2006 απαλλάσσονται από την καταβολή του προβλεπόμενου ειδικού τέλους, με το οποίο επιβαρύνονται εφεξής οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. (άρθρο 13).

Εν συνεχεία, ορίζεται ότι οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι διαθέτουν σύμβαση σύνδεσης σε ισχύ, απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους διατήρησης δικαιώματος κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας υπέρ της Λ.ΑΓ.Η.Ε. Α.Ε. (άρθρο 14). Ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διάρκεια ισχύος των αδειών εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων (άρθρο 15), καθώς και τη διάρκεια ισχύος αδειών Εγκατάστασης και Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (άρθρο 16).

Ακόμη, ρυθμίζονται θέματα εγγυητικών επιστολών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίες έχουν προσκομισθεί στον Αρμόδιο Διαχειριστή στο πλαίσιο των ν. 4062/2012 και 4152/2013 (άρθρο 18), και θέματα που αφορούν εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα σε υδατορέματα (άρθρο 19). Επίσης, συμπληρώνονται διατάξεις των ν. 3468/2006 και 4152/2013. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ορίζονται οι περιπτώσεις επιστροφής, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, των εγγυητικών επιστολών για εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και προβλέπεται η δυνατότητα παράτασης και επανέκδοσης Άδειας Εγκατάστασης σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις (άρθρο 20). Περαιτέρω, ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, θέματα που αφορούν το πλαίσιο προσαρμογής Υβριδικών Σταθμών οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.) στο θεσπιζόμενο διά του παρόντος καθεστώς στήριξης των σταθμών Α.Π.Ε., καθώς και τον τρόπο υπολογισμού της τιμής αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες Α.Π.Ε. Υβριδικού Σταθμού (άρθρο 21). Προσδιορίζονται, εκ νέου, οι αρμοδιότητες του Λειτουργού της Αγοράς, καθώς και οι αρμοδιότητες της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. (δηλαδή, του Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας) όσον αφορά τη διαχείριση ηλεκτρικών συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, στο πλαίσιο εφαρμογής των εισαγόμενων διά του παρόντος διατάξεων (άρθρο 22).

Ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, ο οποίος, εφεξής, διακρίνεται σε Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου και σε Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (άρθρο 23). Περαιτέρω, εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν τη συμμόρφωση του εθνικού μας δικαίου προς την Απόφαση υπ' αριθμ. 2014/536/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: «Απόφαση της Επιτροπής, της 14ης Αυγούστου 2014, για την παραχώρηση στην Ελληνική Δημοκρατία παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», με τη συμπλήρωση και την τροποποίηση διατάξεων του ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (άρθρο 24). Σημειώνεται ότι η ως άνω Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφορά τη χορήγηση παρεκκλίσεων α) «από τις διατάξεις του άρθρου 33 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ για τα μικρά απομονωμένα δίκτυα και τα απομονωμένα μικροδίκτυα» των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και β) «από τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγρα-

φος 1 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ, σύμφωνα με την οποία [παρέκκλιση, άδειες για την ανακαίνιση, την αναβάθμιση και την επέκταση υπάρχουσας συμβατικής δυναμικότητας εντός απομονωμένων μικροδικτύων μπορούν να χορηγούνται απευθείας στη Δ.Ε.Η.». Για την ισχύ των ως άνω παρεκκλίσεων τίθενται χρονικά όρια (βλ., σχετικώς, κείμενο της ως άνω Απόφασης). Τέλος, τροποποιούνται διατάξεις των ν. 3468/2006 και 4001/2011 όσον αφορά τον υπολογισμό της Μέσης Τιμής Φυσικού Αερίου (άρθρο 25), και εισάγονται διατάξεις μεταβατικής ισχύος (άρθρο 26).

Με τις διατάξεις του Δεύτερου Μέρους (άρθρα 27-34) ρυθμίζονται θέματα σχετικώς με τον νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των κλάδων προμήθειας και διανομής στην αγορά φυσικού αερίου διά της τροποποίησης, ιδίως, διατάξεων του ν. 4001/2011. Στο πλαίσιο αυτό ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι, έως την 1 η Ιανουαρίου 201, οι υφιστάμενες Εταιρείες Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας υποχρεούνται να προβούν στον νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό της δραστηριότητας Διαχείρισης των Δικτύων Διανομής Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας από τις λοιπές δραστηριότητές τους, με την εισφορά, κατά διακριτική ευχέρειά τους, είτε του κλάδου Διανομής είτε του κλάδου Προμήθειας, καθεμίας από αυτές, κατά το στάδιο ίδρυσης Εταιρείας Διανομής Αερίου (Ε.Δ.Α.) ή νέας Ε.Π.Α., αντιστοίχως, συμφώνως προς τις διατάξεις του παρόντος και του κ.ν. 2190/1920, και ρυθμίζονται τα σχετικά ζητήματα.

Με τις διατάξεις του Τρίτου Μέρους (άρθρα 35-50), μεταξύ άλλων, τροποποιείται το π.δ. της 20.9.1995 «Έγκριση πολεοδομικής μελέτης αναθεώρησης και επέκτασης τμημάτων των δήμων Αθηναίων, Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Αιγάλεω, Περιστερίου και Ταύρου (περιοχή Ελαιώνα) (Ν. Αττικής)», κατά τρόπον ώστε, συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει το υπό ψήφιση νομοσχέδιο (βλ. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 51), να «διευθετη[θούν] επιμέρους διαδικαστικ[ές] ενέργει[ες]» και να «επισπευσ[θούν] διοικητικ[ά] ζητήματ[α] που αφορούν στην κατασκευή του Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών» (άρθρο 35), φέρεται προς κύρωση η από 15 Ιουνίου 2016 «τροποποίηση του όρου 8.1 (γ) περίπτωση (ii) του Παραρτήματος 1 της από 26 Ιουνίου 2013 Συμφωνίας Φιλοξενούσας Χώρας (Host Government Agreement)» μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της εταιρείας υπό την επωνυμία «Trans Adriatic Pipeline AG», νομίμως εκπροσωπούμενων, σχετικώς με το έργο του Διαδριατικού Αγωγού (TAP), όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4217/2013 (άρθρο 36), και θεσπίζεται, αφ' ενός, η ευχέρεια του Προέδρου της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας «κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, να συνάψει είκοσι (20) συμβάσεις έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου [με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας], με ημερομηνία λήξης αυτών

την 30.6.2018», αφ' ετέρου, η σύσταση, «[γ]ια τη στελέχωση της Γραμματείας της Ρ.Α.Ε., πέραν των θέσεων που έχουν έως σήμερα προβλεφθεί στο ν. 2773/1999 και σε άλλες διατάξεις» επιπλέον είκοσι επτά (27) θέσεων προσωπικού (άρθρα 37 και 38, αντιστοίχως).

Περαιτέρω, εισάγεται ερμηνευτική διάταξη του άρθρου 119 παρ. 5 του ν. 4001/2011 σχετικά με την έννοια των εξειδικευμένων επιστημόνων και τεχνικών στις διατάξεις του ν. 4001/2011 (άρθρο 39), παρέχεται εξουσιοδότηση προς έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Υπουργού Οικονομικών για τον καθορισμό των ημερών μετακίνησης εκτός έδρας «μέχρι 200 ημέρες ετησίως, για τους Επιθεωρητές όλων των τμημάτων του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων» και «μέχρι 200 ημέρες ετησίως για το τεχνικό προσωπικό του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών» (άρθρο 40), και εισάγονται ρυθμίσεις για τη διαχείριση και την εκμετάλλευση των δασών του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης (άρθρο 41) και την εκπόνηση «Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (άρθρο 42), καθώς και σχετικές μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 45).

Εν συνεχεία, ορίζεται ότι κάθε «Περιφέρεια καταρτίζει Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή», η οποία συνιστά «ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που προσδιορίζει και ιεραρχεί τα απαραίτητα μέτρα και δράσεις προσαρμογής» (άρθρο 43), συνιστάται δε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (άρθρο 44).

Τέλος, προτείνονται μεταβατικές διατάξεις για τη λειτουργία των «υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων του ν. 2725/1999 (άρθρο 48), ειδικές ρυθμίσεις για την Εθνική Λυρική Σκηνή (άρθρο 50), και προστίθεται άρθρο 32Α στον ν. 4067/2012, συμφώνως προς το οποίο «[σ]ε ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις, στις οποίες έχει επέλθει αυτοδίκαιη άρση λόγω παρέλευσης της δεκαοκτάμηνης προθεσμίας [κατά το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2882/2001] (...) οι ενδιαφερόμενοι ιδιοκτήτες μπορούν να υποβάλουν (...) αίτηση και υπεύθυνη δήλωση περί διατήρησης της απαλλοτρίωσης και καταβολής της δικαστικά καθορισμένης προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης μέχρι και τις 31.12.2017 (...)» (άρθρο 49).

Με τις διατάξεις του Τέταρτου Μέρους (άρθρα 51-60) συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου υπό την επωνυμία «Φορέας Διαχείρισης Μητροπολιτικού Πάρκου Περιβαλλοντικών και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και Ανάπτυξης Κοινωνικής Οικονομίας "Αντώνης Τρίτσης"» (άρθρο 51) και ρυθμίζονται σχετικά ζητήματα.

Με τις διατάξεις του Πέμπτου Μέρους (άρθρα 61-62) ρυθμίζονται ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και, συγκεκριμένως, μεταξύ άλλων, παρέχεται η ευχέρεια στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων να επιχορηγεί τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τυχόν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αυτών που συμμετέχουν ως επιβλέποντες φορείς στα προγράμματα με τίτλο «Προώθηση της απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα (Θύλακες ανεργίας)» (άρθρο 61). Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 62 μεταβιβάζονται και περιέρχονται κατά πλήρη κυριότητα, χωρίς αντάλλαγμα, στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπό την επωνυμία «Περιφέρεια Αττικής» τα οριζόμενα στην προτεινόμενη διάταξη δημόσια ακίνητα του Αστικού Προσφυγικού Συννοικισμού της Λεωφόρου Αλεξάνδρας.

Τέλος, με τις διατάξεις του άρθρου 63 ορίζεται η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου.

II. Παρατηρήσεις επί του τίτλου του Πέμπτου Μέρους

Δεδομένου ότι το άρθρο 62 ρυθμίζει ζητήματα τα οποία δεν ανήκουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο τίτλος του Πέμπτου Μέρους πρέπει να αναδιατυπωθεί.

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 9 και 10

Συμφώνως προς την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 9, «[α]πό την 1η Ιανουαρίου 2016 για την ένταξη σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε.) συνάπτει Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (Σ.Ε.Δ.Π.) με τον κάτοχο του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 6».

Επίσης, συμφώνως προς την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 10, «[α]πό την 1η Ιανουαρίου 2016 για την ένταξη των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παρ. 5 του άρθρου 3 στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, καθώς και των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., με την επιφύλαξη της παρ.1 του άρθρου 8, στα Μ.Δ.Ν., η Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε. ή η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν., όπου αυτό προβλέπεται, συνάπτουν Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (Σ.Ε.Σ.Τ.) με τον κάτο-

χο του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 8.

Η διάρκεια της Σ.Ε.Δ.Π. και της Σ.Ε.Σ.Τ. είναι είκοσι (20) έτη, ενώ, ειδικώς για ηλιοθερμικούς σταθμούς η διάρκειά της είναι είκοσι πέντε (25) έτη (παρ. 2 άρθρων 9 και 10).

Περαιτέρω, ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης τόσο των Σ.Ε.Δ.Π. όσο των Σ.Ε.Σ.Τ., καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Εν προκειμένω, καθίσταται προφανές ότι οι εν λόγω συμβάσεις Σ.Ε.Δ.Π. και Σ.Ε.Σ.Τ. δεν είναι δυνατόν να συναφθούν πριν από την έκδοση των σχετικών υπουργικών αποφάσεων. Δεδομένου ότι το παρόν νομοσχέδιο θα ψηφισθεί σε χρόνο μεταγενέστερο της 1ης Ιανουαρίου 2016, και οι εν λόγω υπουργικές αποφάσεις θα εκδοθούν, και αυτές, σε μεταγενέστερο χρόνο, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί αν τα αποτελέσματά τους θα ανατρέξουν στην 1η Ιανουαρίου 2016.

2. Επί του άρθρου 35

α. Με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου θεσπίζονται ρυθμίσεις για τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό του χώρου επί του οποίου προορίζεται να κατασκευασθεί το Ισλαμικό Τέμενος Αθηνών.

Επισημαίνεται, συναφώς, ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας εν Ολομελεία έκρινε, διά της απόφασης 2399/2014 (ΝοΒ 2014, σελ. 2358, με σχόλιο Α. Αργυρού, ΘΠΔΔ 2015, σελ. 781, με σχόλιο Κ. Παπαγεωργίου) επί ζητημάτων σχετικών με την ανέγερση και λειτουργία του Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών.

Μεταξύ άλλων, επί του ζητήματος της κρατικής χρηματοδότησης για την κατασκευή του ισλαμικού τεμένους, το Δικαστήριο έκρινε ότι από τη συνταγματική διάταξη του άρθρου 13 παρ. 2 «απορρέει υποχρέωση του Κράτους να διασφαλίζει την ανεμπόδιστη άσκηση της λατρείας για όλα τα πρόσωπα που διαμένουν στην Ελλάδα, σε οποιαδήποτε θρησκευτική κοινότητα και αν ανήκουν, με την προϋπόθεση ότι οι θρησκευτικές πεποιθήσεις τους αποτελούν γνωστή, κατά την έννοια της συνταγματικής αυτής διάταξης, θρησκεία και με μόνο περαιτέρω περιορισμό ότι με την άσκηση των λατρευτικών καθηκόντων αφενός δεν προσβάλλεται η δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη και αφετέρου δεν διενεργείται προσηλυτισμός (...). Όπως προκύπτει δε από τα προπαρασκευαστικά στοιχεία του νόμου, ο νομοθέτης θεώρησε αναγκαία τη θέσπιση του νομοθετικού αυτού πλαισίου, αφού έλαβε υπόψη ειδικές συνθήκες που σχετίζονται με τις ανάγκες της μουσουλμανικής κοινότητας της Αττικής και επηρεάζουν την άσκηση των λατρευτικών καθηκόντων της, (...). Τα δεδομένα αυτά συνιστούν τα κριτήρια της επίμαχης νομοθετικής επιλο-

γής, τα οποία (...) συνάδουν προς τις συνταγματικές αρχές της ελευθερίας εκδηλώσεως των θρησκευτικών πεποιθήσεων και της ισότητας, ο έλεγχος δε της ουσιαστικής αξιολόγησης από το νομοθέτη των πραγματικών αυτών δεδομένων και της ορθότητας της νομοθετικής ρύθμισης που στηρίζεται στα παραπάνω κριτήρια δεν ανήκει την εξουσία του δικαστηρίου. Εν όψει αυτών, οι ανωτέρω λόγοι είναι απορριπτέοι».

8. Συμφώνως προς την παρ. 3 του προτεινόμενου άρθρου, «[η] παράγραφος 3 του άρθρου 3 του ν. 3512/2006 αντικαθίσταται ως εξής: “Η από 25/11/2011 εγκριθείσα μελέτη (...) της παραγράφου 2 επέχει θέση έγκρισης και άδειας δόμησης και τυχόν τροποποιήσεις αυτής επέχουν θέση αναθεώρησής της. Η εκπόνηση και υλοποίηση των μελετών αυτών γίνεται σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς δόμησης που καθορίζονται με το π.δ. της 20.9.1995 (Δ’ 1049) και κατά παρέκκλιση από τις λοιπές κείμενες γενικές και ειδικές διατάξεις (...)”».

Επί του ζητήματος της ανάγκης ειδικής αιτιολόγησης για τη θέσπιση ατομικών ρυθμίσεων σχετικώς με τη χωροθέτηση του τεμένους και τη ρύθμιση σχετικών πολεοδομικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων, το Δικαστήριο έκρινε ότι «[η] ρύθμιση αυτή [οι διατάξεις του ν. 3512/2006] (...) θεσπίστηκε για λόγους, οι οποίοι προκύπτουν από τα προπαρασκευαστικά στοιχεία του νόμου και κυρίως την αιτιολογική έκθεση και το πρακτικό της σχετικής συνεδρίασης της Βουλής (...). Με τα δεδομένα αυτά, οι διατάξεις των προαναφερόμενων νόμων, κατά το μέρος που αποτελούν έρεισμα ή προϋπόθεση για την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης (...), δεν αντίκεινται στις συνταγματικές αρχές της διακρίσεως των εξουσιών και της ισότητας (...), δεδομένου ότι, εν πάση περιπτώσει, προκύπτουν οι λόγοι, για τους οποίους ο νομοθέτης, κατά την ουσιαστική εκτίμησή του (...) θεώρησε αναγκαία την ένταξη των διατάξεων αυτών στην παραπάνω συνολική νομοθετική ρύθμιση (...). Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο ανωτέρω λόγος ακυρώσεως».

Μειοψήφησαν, εν προκειμένω, δύο (2) Σύμβουλοι, οι οποίοι διετύπωσαν την ακόλουθη άποψη: «(...) Η ανωτέρω εξαιρετική δυνατότητα του νομοθέτη να θεσπίζει ατομικές ρυθμίσεις υπό τις προεκτεθείσες προϋποθέσεις, συντρέχει, ειδικότερα, ενόψει και του άρθρου 24 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, και προκειμένου για ατομικές πράξεις χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού (Ολομ. ΣΕ 1847/2008, σκ. 11, 3059/2009 σκ. 12 κ.α.). Εν προκειμένω, (...) για καμία, από τις επιχειρούμενες με τις εν λόγω διατάξεις του νόμου ατομικές ρυθμίσεις δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που απαιτούνται, κατά τα εκτεθέντα, από τις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 1, 26, 28 και 4 του Συντάγματος. Και τούτο, διότι α) ούτε για τη λειτουργία του συγκεκριμένου τεμένους (...), ούτε για την χωροθέτησή του, (...) προκύπτει από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του ν. 3512/2006 ή του ν. 4014/2011, η συν-

δρομή εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν την θέσπιση των σχετικών ατομικών ρυθμίσεων με νόμο, [ενώ,] αντιθέτως, για τις εν λόγω ατομικές ρυθμίσεις δεν συντρέχει καν λόγος δημοσίου, εθνικού ή γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος, αφού με αυτές εξυπηρετείται αποκλειστικά το συμφέρον συγκεκριμένης ομάδας προσώπων (θρησκευτικής κοινότητας) (...) και β) με τις ανωτέρω ρυθμίσεις παραβιάζονται α) το άρθρο 24 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, προεχόντως διότι η χωροθέτηση του τεμένους έγινε χωρίς να προηγηθεί ειδική επιστημονική μελέτη για τις περιβαλλοντικές του επιπτώσεις (Ολομ. ΣΕ 1970/2012 σκ. 11, 416-418/2011 σκ. 12, 3500/2009 σκ. 16, 123/2007, σκ. 8) και ββ) το άρθρο 13 του Συντάγματος -τόσον αυτοτελώς όσον και σε συνδυασμό με την αρχή της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος)- αφού η διάταξη αυτή, που καθιερώνει το ατομικό δικαίωμα της ανεμπόδιστης, υπό την προστασία των νόμων, λατρείας, εκλαμβάνεται εσφαλμένως από το νομοθέτη (βλ. αιτιολογική έκθεση ν. 3512/2006 και Πρακτικά Βουλής 7.11.2006 σελ. 894) ως δημιουργούσα για την Πολιτεία υποχρέωση κατασκευής και λειτουργίας, με κρατική χρηματοδότηση, λατρευτικού χώρου σε συγκεκριμένη θρησκευτική κοινότητα, μη ανήκουσα, μάλιστα, στην, κατά το άρθρο 3 του Συντάγματος, επικρατούσα θρησκεία. Είναι, επομένως, βάσιμος και θα έπρεπε να γίνει δεκτός ο ανωτέρω λόγος ακυρώσεως».

3. Επί του άρθρου 36

α. Η υπό κύρωση Συμφωνία έχει ως αντικείμενο την τροποποίηση όρου της από 26 Ιουνίου 2013 «Συμφωνίας Φιλοξενούσας Χώρας (Host Government Agreement)» μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της εταιρείας υπό την επωνυμία «Trans Adriatic Pipeline AG», νομίμως εκπροσωπούμενων, σχετικώς με το έργο του Διαδριατικού Αγωγού (TAP), όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4217/2013.

Ειδικότερα, διά της υπό κύρωση Συμφωνίας τροποποιείται ο όρος 8.1 (γ) περίπτωση (ii) του Παραρτήματος 1 της ως άνω από 26 Ιουνίου 2013 Συμφωνίας, κατά τρόπο ώστε ο υπολογισμός αποζημίωσης που καταβάλλεται από «Θιγόμενο Πρόσωπο» που είναι «Κρατικό Μέρος ή Τοπική Αρχή» να μην υπολογίζεται βάσει δυσμενέστερων αρχών εν σχέσει προς εκείνες που προβλέπονται για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες «Θιγόμενο Πρόσωπο» δεν είναι «Κρατικό Μέρος ή Τοπική Αρχή». Προστίθεται, επίσης, διάταξη, συμφώνως προς την οποία, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αποκτώνται «Σχετικά Δικαιώματα επί δασικών εκτάσεων, καταβάλλεται το προβλεπόμενο στην παράγραφο 8 του άρθρου 45 του νόμου 998/1979 αντάλλαγμα χρήσης υπολογιζόμενο κατά τα οριζόμενα στην ΥΑ 117653/ 683328-11-2014 (Β' 3302)».

β. Σχετικώς σημειώνεται ότι η διοικητική δράση από το κράτος εκδηλώνεται συχνά με τη μορφή της διοικητικής σύμβασης (βλ. Σπ. Φλογαίτη, Η διοι-

κητική σύμβαση: έννοια και φύση, Αθήνα, 1991, σελ. 21). Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική και κρίνεται αναγκαία όταν η σύμβαση είτε καταρτίσθηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, είτε περιέχει όρους που δεσμεύουν τους τρίτους (μη συμβαλλομένους), είτε περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία, είτε περιέχει ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση και λύση της σύμβασης με διαιτησία. Στις περιπτώσεις αυτές η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη, δυνάμει της οποίας και μόνο παράγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ιδρύει (βλ. ΣτΕ 4025/1988, καθώς και Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 2011, σελ. 211 επ., ως προς το ότι, αν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύναται να υπερισχύουν διατάξεων της νομοθεσίας). Όπως, μάλιστα, γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, όταν κυρούται σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δεσμεύουν τρίτους, έχουν τη φύση νομοθετικής διάταξης και, ως εκ τούτου, οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβάλλονται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

4. Επί του άρθρου 39 παρ. 1

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται ερμηνευτική διάταξη του άρθρου 119 παρ. 5 του ν. 4001/2011, συμφώνως προς την οποία: «[η] αληθής έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 119 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179) είναι ότι ως εξειδικευμένοι επιστήμονες και τεχνικοί νοούνται φυσικά ή νομικά πρόσωπα όπως οικονομολόγοι, ηλεκτρολόγοι μηχανικοί, μηχανικοί ηλεκτρονικών υπολογιστών, ενεργειακοί μηχανικοί, δικηγόροι και δικηγορικές εταιρείες, με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών και την παροχή συμβουλών ή άλλων υπηρεσιών, έναντι κατ' αποκοπήν ή περιοδικής αμοιβής».

Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει το υπό ψήφιση νομοσχέδιο (σελ. 56), «[μ]ε την προτεινόμενη ερμηνευτική αυτή διάταξη επιδιώκεται η αποσαφήνιση της αληθούς έννοιας της διάταξης της παραγράφου 5 του άρθρου 119 του Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α΄ 179), ώστε να αποτυπώνεται ο νομοθετικός στόχος της αρτιότερης ενάσκησης των αρμοδιοτήτων της ΛΑΓΗΕ Α.Ε., όπως περιγράφονται στο άρθρο 118 του ίδιου ως άνω Ν.4001/2011, της αντιμετώπισης των κινδύνων που πλήττουν την αγορά ε-

νέργειας και της εφαρμογής των κατευθύνσεων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (...).».

Χρήσιμο θα ήταν, εν προκειμένω, να διευκρινισθούν ειδικότερα οι λόγοι οι οποίοι καθιστούν την προτεινόμενη ρύθμιση γνήσιο ερμηνευτικό νόμο (κατά την έννοια του άρθρου 77 παρ. 2 του Συντάγματος, οπότε έχει αναδρομική ισχύ, ανατρέχοντας στον χρόνο ψήφισης της ερμηνευόμενης διάταξης), και, συγκεκριμένως, κατά πόσον η ερμηνευόμενη διάταξη έχει ασαφή ή αμφίβολη έννοια (η προϋπόθεση της ασάφειας ελέγχεται δικαστικώς, βλ. ΣτΕ Ολομ. 5123/1996, Αρμ 1996, σελ. 1531, ΣτΕ 2700/2003, ΔΦΝ 2004, σελ. 1247), ή περιέχει κενό ή αντινομία, στοιχεία, δηλαδή, τα οποία δημιουργούν αβεβαιότητα και, ως εκ τούτου, καθιστούν αναγκαία την ερμηνεία της κατά τρόπο που να της προσδίδει συγκεκριμένη πλέον έννοια (βλ. Π. Παραρά, Σύνταγμα 1975-Corpus, II, Κοινοβουλευτικό Δίκαιο, άρθρο 77, 1985, αρ. 3, σελ. 471 επ., κ.ά.).

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2016

Οι εισηγητές
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Επιστημονική Συνεργάτις
Δημήτρης Βασιλείου
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών